

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
FINANSŲ RINKŲ PRIEŽIŪRA IR ATITIKTIS	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Laurynas Balčiūnas Kitas (-i):	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	8 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: rekomenduojama mokėti anglų kalbą	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	32	101

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos

Šiuo kursu siekiama, kad studentai:

- suvoktų pagrindinius finansų rinkos priežiūros mechanizmo elementus pasauliniu, Europos Sąjungos ir nacionaliniu lygiu bei jų reikšmę finansų sistemos stabilumui ir skaidrumui;
- gebėtų aiškinti ir taikyti esminius finansų rinkos priežiūros principus atsižvelgdami į skirtingų finansų rinkos dalyvių teisinio reglamentavimo ypatumus;
- mokėtų analizuoti ir praktiškai vertinti pagrindines finansų rinkų priežiūros teisės aktų nuostatas bei rinkos dalyvių atitiktį reguliaciniams reikalavimams;
- gebėtų sistemaiškai analizuoti finansų rinkos dalyvių ir institucijų pareigas ir šių pareigų nesilaikymo teisinės pasekmes

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: - suvoks finansų rinkos pagrindinius veikimo principus, įskaitant finansų sistemos struktūrą (Europos Sąjungos ir nacionaliniu lygiu), rinkos dalyvių ir priežiūros institucijų tarpusavio sąveiką bei reguliavimo ir priežiūros mechanizmus;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, atvejo analizė, problemų sprendimas, diskusija), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė).	Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai/užduotys), kaupiamasis balas už darbą seminarų metu (aktyvumas diskusijose, temų pristatymas, atvejų analizė, atsakymai į klausimus) ir kolokviumą (atsakymai į probleminius klausimus).
- gebės identifikuoti pagrindinius finansų rinkų priežiūros pasaulinius standartus ir su jais susijusius Europos Sąjungos bei nacionalinius teisės aktus, taip pat aiškinti, taikyti ir analizuoti esmines šių teisės aktų nuostatas;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, atvejo analizė, problemų sprendimas, diskusija), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė).	Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai/užduotys), kaupiamasis balas už darbą seminarų metu (aktyvumas diskusijose, temų pristatymas, atvejų analizė, atsakymai į klausimus) ir kolokviumą (atsakymai į probleminius klausimus).
- gebės paaiškinti finansų įstaigų licencijavimo procesą, išskirti skirtingų tipų finansų institucijų (pvz. bankų, investicinių įmonių, FinTech) teisinio reguliavimo ir poveikio priemonių taikymo ypatumus;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, atvejo analizė, problemų sprendimas, diskusija), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė).	Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai/užduotys), kaupiamasis balas už darbą seminarų metu (aktyvumas diskusijose, temų pristatymas, atvejų analizė, atsakymai į klausimus) ir kolokviumą (atsakymai į probleminius klausimus).
- suvoks Europos Sąjungos vieningos rinkos finansinių paslaugų srityje	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai	Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai/užduotys), kaupiamasis balas už

konceptiją, gebės paaiškinti finansų rinkos dalyviams ir verslo plėtrai teikiamus privalumus bei gebės paaiškinti Bankų sąjungos mechanizmą, jo tiesinį reglamentavimą, tikslus, pagrindinius elementus (vieningą bankų priežiūros mechanizmą, bankų pertvarkymo mechanizmą, bendrą indėlių garantijų sistemą) ir jų tarpusavio ryšius;	(klausimai-atsakymai, atvejo analizė, problemų sprendimas, diskusija), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, <i>inter alia</i> , Europos Teisingumo Teismo aktulių bylų apžvalga).	darbą seminarų metu (aktyvumas diskusijose, temų pristatymas, atveju analizė, atsakymai į klausimus) ir kolokviumą (atsakymai į probleminius klausimus).
- įsisavins pagrindinius Europos Sąjungos sankcijų taikymo aspektus svarbius finansų rinkų dalyviams, ir gebės konsultuoti dėl atitikties reguliaciniams reikalavimams bei teisės aktuose numatytų sankcijų poveikio;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, atvejo analizė, problemų sprendimas, diskusija), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė).	Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai/užduotys), kaupiamasis balas už darbą seminarų metu (aktyvumas diskusijose, temų pristatymas, atveju analizė, atsakymai į klausimus) ir kolokviumą (atsakymai į probleminius klausimus).
- gebės dalyvauti rengiant finansų rinkų dalyvių atitikties reguliaciniams reikalavimams užtikrinimo programas, nustatyti veiksmingus finansinių rizikų valdymo ir priežiūros mechanizmus bei argumentuotai konsultuoti dėl finansų rinkos priežiūros institucijų ir dalyvių pareigų bei jų nesilaikymo teisinių ir praktinių pasekmių;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, atvejo analizė, problemų sprendimas, diskusija), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė).	Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai/užduotys), kaupiamasis balas už darbą seminarų metu (aktyvumas diskusijose, temų pristatymas, atveju analizė, atsakymai į klausimus) ir kolokviumą (atsakymai į probleminius klausimus).
- gebės vertinti su finansų rinkų stabilumu susijusias rizikas, dalyvauti rengiant teisės aktų reikalavimus atitinkančius veiksmų planus finansiniams incidentams ar reguliavimo pažeidimams valdyti bei teikti pagrįstas rekomendacijas finansų rinkos dalyviams dėl jų teisių ir interesų gynimo reguliacinėje aplinkoje;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, atvejo analizė, problemų sprendimas, diskusija), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė).	Egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai/užduotys), kaupiamasis balas už darbą seminarų metu (aktyvumas diskusijose, temų pristatymas, atveju analizė, atsakymai į klausimus) ir kolokviumą (atsakymai į probleminius klausimus).
- gebės aiškiai, taisyklinga teisine kalba argumentuotai, kritiškai ir logiškai perteikti įgytas žinias finansų rinkų priežiūros srityje, pagrįstai dėstyti argumentus, savo išvagas ir išvadas.	Seminarai (klausimai-atsakymai, atvejo analizė, problemų sprendimas, diskusija), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė).	Kaupiamasis balas už darbą seminarų metu (aktyvumas diskusijose, temų pristatymas, atveju analizė, atsakymai į klausimus).

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Finansų sistema: ištakos, samprata, kilmė, struktūra ir veikimo mechanizmas. Finansų sistemos "saugumo tinklas". Lietuvos, Europos Sąjungos ir pasaulio finansų sistemų bendrieji bruožai. Finansų sistemos stabilumo ir skaidrumo svarba.	2		1				3	10	Mokslinės literatūros ir šaltinių analizė.
2. Finansų sistemos priežiūros modeliai ir mechanizmai: pasaulinė finansų priežiūra, Europos Sąjungos finansų sistemos priežiūros sistema (Bankų sąjunga, Europos priežiūros institucijos (EBI, EVPRI, EVSI) ir nacionalinė finansų priežiūra (Lietuvos bankas).	4		2				6	25	Mokslinės literatūros ir šaltinių analizė.
3. Finansų rinkų priežiūros principai ir jų taikymas: pagrindiniai priežiūros principai (proporcingumas, rizikos pagrįstumas, skaidrumas), jų taikymas vertinant skirtingų	4		1				5	16	Mokslinės literatūros ir šaltinių analizė, <i>inter alia</i> , Europos Teisingumo Teismo

finansų rinkos dalyvių (pvz., bankų, investicinių įmonių, FinTech) veiklą ir reguliacinius išsipareigojimus.									aktualių bylų analizė.	
4. Finansinių tarpininkų (finansų institucijų, finansų įstaigų, FinTech) tipai ir jų reguliavimo ypatumai. Licencijavimo procesas, reguliaciniai reikalavimai ir jų praktinis taikymas.	4		2					6	20	Mokslinės literatūros ir šaltinių analizė.
5. Finansų rinkos priežiūros pažeidimai ir jų teisinės pasekmės: pagrindinių finansinių incidentų ir reguliavimo pažeidimų analizė, teisinių sankcijų taikymas ir jų poveikis rinkos dalyviams.	4		2					6	16	Mokslinės literatūros ir šaltinių analizė, <i>inter alia</i> , teismų praktikos analizė.
6. Atitikties reguliaciniams reikalavimams užtikrinimo programos: jų kūrimo principai, finansinių rizikų valdymo mechanizmai, atitikties auditas ir konsultacijos finansų rinkų dalyviams.	4		2					6	14	Mokslinės literatūros ir šaltinių analizė.
Iš viso	22		10					32	101	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminarų metu	20	Semestro metu	Vertinama iki 2 balų. Seminarų metu vertinamas aktyvumas, kuris pasireiškia temų (klausių) pristatymu, atvejų analize, dalyvavimu diskusijose, atsakymais į klausimus (formalus dalyvavimas seminaruose, t. y. pasyvumas, tylėjimas, vadovėlio ar konspekto skaitymas ir pan. gali būti įvertinamas 0 balų). Dalyvavimas seminaruose yra privalomas. Už visus be svarbios pateisinamos ir pagrindžiamos priežasties (liga, artimojo mirtis ir pan.) praleistus seminarus turi būti atsiskaitoma semestro metu seminarų dėstytojo nustatyta tvarka žodžiu atsakant į pateiktus klausimus. Turint įsiskolinimą už seminarą (-us) (nedalyvauta ir neatsiskaityta arba nedalyvauta ir atsiskaitymas neigiamas), neleidžiama laikyti egzamino.
Kolokviumas	20	Semestro metu	Kolokviumą sudaro 2 vienodos vertės atviro tipo klausimai/užduotys. Studentams iš anksto nurodoma tema – probleminis klausimas, į kurį jie turi atsakyti referuodami į mokslinius šaltinius, <i>inter alia</i> , mokslinius straipsnius. Atsakymo apimtis – iki 500 žodžių. Vertinant kiekvieną atsakymą atsižvelgiama į studento gebėjimą tiksliai, aiškiai ir išsamiai atsakyti į pateiktą klausimą. Vertinama 10 balų skalėje, gautas skaičius dauginamas iš koeficiento 0,2. Kolokviumo nelaikymas nėra kliūtis laikyti egzaminą.
Egzaminas	60	Semestro gale	Testas raštu, kurio metu studentai turės atsakyti į: - dešimt vienodos vertės (po 0,8 balo) uždaro tipo klausimų, pažymėdami teisingus atsakymus iš kiekvieno klausimo penkių pateiktų galimų atsakymo variantų (gali būti ir keli teisingi vieno klausimo atsakymai, kuriuos būtina pažymėti); - vieną atviro tipo klausimą/užduotį (2 balai), pateikdami tikslų, aiškų ir išsamų atsakymą. Klausimai formuluojami siekiant išsiaiškinti studento žinių lygį apie nagrinėtų temų sampratą ir struktūros elementus, finansų teisės problematikos suvokimą, gebėjimą analizuoti bei remtis moksliniais šaltiniais. Vertinama 10 balų skalėje, gautas skaičius dauginamas iš koeficiento 0,6.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
LEROG, L.	2024	Global FinTech Revolution		Oxford: Oxford University Press
SINGH, D.	2020	European Cross-Border Banking and Banking Supervision		Oxford: Oxford University Press
CHIU, I; WILSON, J.	2019	Banking Law and Regulation		Oxford: Oxford University Press
BALCIUNAS, L.	2019	The Legal Concept of Bank's Critical Functions, Implementation Challenges and the Role in the EU Bank Recovery and Resolution Framework. <i>Teisės viršenybės link</i>		Vilnius: Vilniaus universiteto Teisės fakultetas

BUCKLEY, R.P, <i>et all.</i>	2017	Reconceptualising Global Finance and its Regulation		Cambridge: Cambridge University Press
GLEESON, S.; GUYNN, R.	2016	Bank Resolution and Crisis Management		Oxford: Oxford University Press
BALCIUNAS, L.	2014	Finansų rinkos priežiūros modelių rūšys ir teisinio reguliavimo kaitos tendencijos		ISSN 1392-1274. TEISĖ 2014 91
GERSTER, C., <i>et all.</i>	2004	European Banking and Financial Services Law		The Hague: Kluwer Law International in association with EAPB
Papildoma literatūra				
GODWIN, A.; SCHMULOW, A.	2021	Fintech Regulation in China		Cambridge: Cambridge University Press
HERBST, J.; LOVEGROVE, S.	2020	Brexit and Financial Regulation		Oxford: Oxford University Press
BERGER, A., <i>et all.</i>	2019	The Oxford Handbook of Banking		Oxford: Oxford University Press
LASTRA, R.	2011	Cross-Border Bank Insolvency		Oxford: Oxford University Press
EUROPEAN CENTRAL BANK	2005	Legal Aspects of the European System of Central Banks: <i>Liber Amicorum Paolo Zamboni Garavelli</i>		Frankfurt am Main: European Central Bank
PADOA-SCHIOPPA, Tommaso	2004	Regulating Finance: Balancing Freedom and Risk		Oxford: Oxford University Press
CARMICHAEL, Jeffrey; POMERLEANO, Michael	2002	The Development and Regulation of Non-Bank Financial Institutions		Washington, D. C.: The World Bank